

Jaarverslag vergunningverlening en handhaving 2019

Zwolle, 24-3-2020

Status: definitief

Status document	Versie: concept
Vastgesteld door :	Datum:
Dirk Roze Erik Bisschop	25-2-2020
Afdelingshoofd: Dirk Roze	3-3-2020
Portefeuillehouder Herman Odink pfo	17-3-2020
DB	24-3-2020

Colofon

Dit jaarverslag is opgesteld door team Handhaving en team Vergunningen van de afdeling Vergunningen, Handhaving en Grondzaken.

Contactgegevens

Waterschap Drents Overijsselse Delta

Bezoekadres

Dokter van Deenweg 186
8025 BM Zwolle

Postadres

Postbus 60
8000 AB Zwolle

Telefoon

088-2331200

Website: www.wdodelta.nl
E-mail: info@wdodelta.nl

Hoofdkantoor waterschap Drents Overijsselse Delta

1. Algemeen

Met dit jaarverslag geeft het Waterschap Drents Overijsselse Delta (WDO Delta) een weergave van de resultaten van de uitvoering van de vergunningverlening- en handhavingstaken in kader van de Waterwet en de Wet Algemene Bepaling Omgevingsrecht over het jaar 2019.

Met dit verslag wordt verantwoording afgelegd over de geleverde prestaties en de te behalen doelstellingen. Dit jaarverslag is nodig om te voldoen aan één van de landelijke kwaliteitscriteria voor Vergunningverlening en Handhaving en dient daarom bestuurlijk te worden goedgekeurd. Het verslag wordt in het kader van interbestuurlijk toezicht ook beoordeeld door de provincies Drenthe en Overijssel.

In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies en aanbevelingen opgenomen (pagina 11).

2 Borging van middelen BOR (besluit omgevingsrecht) – Artikel 7.5)

2.1 Formatie

Vergunningverlening

In 2019 was de beschikbare formatie van het team Vergunningen 9,33 fte.

Op de producten zijn de volgende uren ingezet:

Hoofdthema	Product	Gerealiseerd in 2018	gerealiseerd in 2019
Veiligheid	keringen → vergunningen en meldingen	3888	4513
Voldoende en schoon (Watersysteem)	watergangen → vergunningen en meldingen	6276	7059
	grondwater → vergunningen en meldingen	2296	961
Schoon (Waterkwaliteit) waterketen	Wabo adviezen milieu / meldingen amvb's, RWZI's	2558	2264

Handhaving

In 2019 was de beschikbare formatie van het team Handhaving 15 fte.

Op de producten zijn de volgende uren ingezet:

Hoofdthema	Product	Gerealiseerd in 2018	Gerealiseerd in 2019
veiligheid	keringen	153	800 *
voldoende	watergangen	13608	13237
Schoon waterkwaliteit	agrarisch	-	1200
voldoende	grondwater	1934	470
schoon (Waterkwaliteit) waterketen	Industrie / RWZI's	3219	3373

* team Handhaving heeft de taak toezicht op verleende vergunningen waterkeringen overgenomen van de dijkbeheerders

3. Producten

Het waterschap heeft tot algemene doelstelling **veiligheid, voldoende en schoon water** te realiseren. De teams Vergunningen en Handhaving (watertoezicht) hebben tot doel een significante bijdrage te leveren aan deze doelstelling van het waterschap.

3.1 Hoofdthema WATERVEILIGHEID

Doelstelling vanuit het waterbeheerplan:

Voorkomen van overstromingen door instandhouding en verbetering van primaire en regionale keringen en kunstwerken (dijken, sluzen etc.) overeenkomstig het beschermingsniveau. Voorkomen van wateroverlast vanuit het regionale systeem door middel van verbetering en instandhouding van overige keringen

Toezicht primaire, regionale en overige waterkeringen

Resultaten schouw waterkeringen

Jaar	Totaal km gecontroleerde primaire waterkeringen	Totaal km gecontroleerde regionale waterkeringen	Totaal km gecontroleerde overige waterkeringen	Aantal aanschrijvingen voor herstel n.a.v. kadeschouw en vergunningen controle	Aantal daarvan overgedragen aan team Handhaving
2019	2 x 260 km	2 x 135 km	250 km	339	10

Door ook het beheer van de dijken langs het Reevediep nabij Kampen zijn de aantallen gecontroleerde kilometers meer dan in 2018.

Verdeling naar aard overtredingen		
Aard overtreding aantal	2018	2019
rijspoorschade	217	221
overhangende beplanting	23	41
opgroeïende loten	-	217
lang gewas	84	129
nieuwe aanplant	8	4
gegraaf van honden	150	223

Aantal vergunningen / meldingen	Aantal gecontroleerd	Aantal niet volgens de voorschriften uitgevoerd	Handhavend opgetreden
316 / 170	172	8	1

3.2 Hoofdthema VOLDOENDE WATER (waterkwantiteit)

Doelstellingen vanuit het waterbeheerplan:

- In normale omstandigheden werken aan doeltreffend en doelmatig waterbeheer gericht op optimaal functiegebruik.
- In droge omstandigheden willen we droogteschade zo lang mogelijk voorkomen.
- In natte omstandigheden willen we wateroverlast en natschade zoveel mogelijk voorkomen.

Natte schouw

De natte schouw is in 2019 voor het eerst in het gehele gebied van WDO Delta met behulp van satellietgegevens uitgevoerd nadat in 2018 met succes een pilot was gedaan. De satelliet nam foto's van de te controleren watergangen en via een softwareprogramma werd beoordeeld of deze watergangen voldoende waren onderhouden. Vervolgens werden onderhoudsplichtigen aangeschreven met het verzoek om de watergangen, die niet voldoende waren onderhouden, alsnog te gaan schonen. Daarna werd de hercontrole uitgevoerd door medewerkers van het team Handhaving. Dit leverde een flinke besparing aan uren op en een betere kwaliteit van de waarnemingen. Vooraf werden gemeenten als onderhoudsplichtigen toegestaan af te wijken van de schouwdatum als dit beter paste in hun jaarlijkse onderhoudsplanning. Dit leverde veel goodwill op en beter naleefgedrag.

Resultaat schouw

Jaar	aantal percelen met schouwgebrek tijdens 1 ^e controle	aantal percelen met schouwgebrek tijdens de 2 ^e controle	Aantal percelen met schouwgebrek na de 3 ^e controle
2018	4254	650	10
2019	2074 (na satellietcontrole)	125 percelen (100 brieven)	15

Snoeischouw

De snoeischouw is in 2019 uitgevoerd door medewerkers van de afdeling Beheer watersystemen. Degenen die niet hadden gesnoeid kregen een waarschuwingsbrief verstuurd door afdeling Beheer. Degenen die dan nog niet voldeden kregen een handhavingsbrief van het team Handhaving.

Jaar	Aantal overtredingen snoeischouw	Aantal overtredingen na herschouw	Aantal bestuursdwangaanschrijvingen
2017	1124	53	0
2018	1074	206	0
2019	903	182	Nog niet bekend

Keur watergangen

Toezicht en handhaving vindt plaats ter controle op de voorwaarden bij verleende vergunningen op grond van de Keur.

Aantal vergunningen/	Aantal gecontroleerd	Aantal niet volgens de voorschriften uitgevoerd	Handhavend opgetreden
----------------------	----------------------	---	-----------------------

meldingen			
300 / 284	451	13	6

Grondwateronttrekkingen

In de Keur zijn algemene regels gesteld aan het gebruik van grondwater. Uitgangspunt van de Waterwet en de Keur is dat verantwoord omgegaan moet worden met grondwater. Vooral in stedelijk gebied krijgt het toezicht prioriteit vanwege de kans op schade aan de omgeving (zetting).

Resultaat controle grondwateronttrekkingen

Aantal meldingen	Aantal Vergunning-aanvragen	Aantal uitgevoerde controles	Aantal overtredingen
455	16	456	1

Oppervlaktewater- en grondwater- onttrekkingen ten behoeve van beregening

Door de langdurige droogte werden veel meldingen gedaan om ten behoeve van beregening water uit het oppervlaktewater of uit de bodem te mogen onttrekken (290 uit oppervlaktewater en 58 uit grondwater).

3.3 hoofdthema SCHOON WATER (waterkwaliteit)

Doelstellingen vanuit het waterbeheerplan:

- Een goede ecologische kwaliteit van het oppervlaktewater.
- Een chemische kwaliteit die de ecologie en gebruik van het oppervlaktewater niet belemmert.
- Een goede specifiek benoemde kwaliteit voor een aantal categorieën wateren, waaronder grondwater, stedelijk water, zwemwater en waardevolle wateren.

Indirecte lozingen / industrie

Het toezicht op industrie gaat voornamelijk over toezicht op indirecte lozingen waar gemeente of provincie het bevoegd gezag zijn. Bij geconstateerde overtredingen wordt zelf de waarschuwingsbrief verstuurd en bij niet opvolgen van de waarschuwing wordt de zaak overgedragen ter handhaving aan het bevoegd gezag. De resultaten van de uitgevoerde inspecties in 2019 zijn opgenomen in tabellen verderop in dit hoofdstuk. Bij een levensmiddelenfabriek in Drenthe werden meerdere overtredingen geconstateerd, op grond waarvan flinke dwangsommen werden opgelegd. De voorlopige conclusie is dat het naleefgedrag van het bedrijf hierdoor verbeterd is.

Chemiesector BRZO (besluit risico's zware ongevallen) bedrijven

Binnen het beheersgebied van Wdodelta liggen 5 BRZO bedrijven. Er wordt geparticipeerd met de BRZO inspecties door de Omgevingsdienst Nijmegen die de planning coördineert. In 2019 is door het BRZO team bij 1 bedrijf in Deventer inspectie gedaan. Het resultaat was dat dit bedrijf een verbeterpunt heeft t.a.v. hun Milieu Risico Analyse (MRA) in relatie met de RWZI Deventer. Concreet komt het erop neer dat bedrijf een betere risico inschatting moet maken en een betere vertaalslag van het MRA naar de praktijk.

Oppervlaktewaterlozingen bedrijven

Inrichtingen die direct op het oppervlaktewater lozen (de zogenaamde directe lozers) worden periodiek bezocht. Het toezicht bestaat over het algemeen uit bedrijfsbezoeken (waarbij gecontroleerd wordt aan de hand van de vergunning) en afvalwaterbemonsteringen (waarbij

een controle plaatsvindt van de aan het bedrijf opgelegde lozingseisen). De resultaten van de uitgevoerde inspecties in 2019 zijn opgenomen in tabellen verderop in dit hoofdstuk.

Rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's)

Waterschap WDODelta heeft 12 rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI's) die lozen op eigen oppervlaktewater en 4 op rijkswater. Het toezicht op deze lozingen vindt deels plaats door toezichthouders van andere waterschappen en Rijkswaterstaat namens ons waterschap. 4 RWZI's zijn gecontroleerd in het kader van dit onderling toezicht en 4 RWZI's op rijkswater door Rijkswaterstaat. Op het gebied van meten en bemonsteren zijn een aantal verbeterpunten aangegeven. Bij de RWZI's Heino en Smilde is een slibuitspoeling geconstateerd. Hierdoor werd de norm van onopgeloste bestanddelen in het Activiteitenbesluit overschreden. In beide gevallen is middels een feitenrelaas aangegeven wat de oorzaak is geweest van deze overschrijding en welke maatregelen er zijn genomen om dit in de toekomst te voorkomen.

Agrarische lozingen en activiteiten inclusief loonbedrijven

Een grote groep bedrijven waar controles uitgevoerd worden zijn de agrarische bedrijven. Belangrijke regels die in verband staan met het waterschap zijn de opslag van agrarische bedrijfsstoffen zoals veevoer, vaste mest en bijproducten en het lozen van opgevangen afvalwater. Daarmee wordt voorkomen dat illegale erfafspoeling plaats vindt. Tijdens de reguliere controles zijn dit vaste controlepunten. De resultaten van de uitgevoerde inspecties in 2019 zijn opgenomen in tabellen verderop in dit hoofdstuk.

Toezicht gebruik gewasbeschermingsmiddelen

Het toezicht op gewasbeschermingsmiddelen vindt plaats door middel van heterdaadcontroles tijdens het bespuiten in het veld en bedrijfscontroles bij de bollenspoelers (lelieteelt) en de glastuinbouw. Samen met de noordelijke waterschappen en de NVWA (Nederlandse voedsel en warenautoriteit) wordt ieder jaar het aantal heterdaadcontroles afgesproken in een gezamenlijk toezichtplan. Daarnaast krijgt de leliebranche in Zuid West Drenthe sinds enkele jaren extra aandacht wegens verminderd naleefgedrag. Bij laatstgenoemde bedrijfstak heeft dit in 2019 geresulteerd in het opleggen van een aantal dwangsommen.

Vaarwegen

Samenwerkingsproject waterplan Meppel

In dit project wordt samengewerkt met de RUD Drenthe en de politie. 4 overtredingen m.b.t. illegale lozingen vanaf een schip werden geconstateerd. 2 maal werd de veroorzaker opgespoord. 8 bedrijven met stofverstuivingen van op en overslaggoederen en 4 schippers met buitenonderhoud werden gewaarschuwd.

Samenwerkingsproject waterplan (gebied Weerribben, Wieden en Zwartewater)

In het gezamenlijk project met de daarin participerende partners (politie, provincie Overijssel, gemeenten Steenwijkerland en Zwartewaterland, hengelsportvereniging Noord Oost Nederland, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Rijkswaterstaat en Wdodelta) zijn door alle medewerkers aan dit project diverse overtredingen geconstateerd. Dit waren overtredingen op het gebied van te snel varen, vaarbewijs, sportvisserij, brandjes, brugspringen, Keurzaken en Waterwet. Daarnaast werd inzet gepleegd op andere thema's zoals: Verdwaalde of vermiste watertoeristen, begeleiding waterevenementen en hulp bij in nood geraakte schepen.

Op waterschapsthema's zijn onderstaande feiten geconstateerd:

Waterschapszaken project waterplan	seizoen		2019		
	Aantal constateringen	Veroorzaker bekend	WS	PV	BSBM
Waterwet lozingen olie etc.	26	7	5		1
Keurzaken	23	18	13	1	
Oppervlaktewater kadavers	8	6	4	1	
Opslag maaisel	38	36	18		

Ws = waarschuwing, pv = proces-verbaal, bsbm = bestuurlijke strafbeschikking milieu

3.4 RESULTATEN

Resultaten team Handhaving

Aantal inspecties WDODelta

Taakveld	gepland in 2019	uitgevoerd in 2019	uitgevoerd in 2018
industrie (Waterwet + Activiteitenbesluit)	80	83	82
agrarisch + loonbedrijven	400	233	481
Project heffingscode IBA's	100	11	70
Keur watersysteem vergunningen en meldingen	200	451	84
Keur keringen vergunningen	200	172	87
bronneringen/grondwateronttrekkingen	250	456	569
RWZI 's	20	20*	20*
Glastuinbouw	15	15	5
luchtsurveillances	2	1	2
bollenspoelers	40	31	39
Meet- en tabelbedrijven	80	84	102
Totaal aantal inspecties	1387	1567	1541

* in het kader van onderling toezicht, eigen controles

Bestuurlijke sancties per taakveld

Taakveld	Waarschuwingsbrieven	vooraankondiging bestuurlijke maatregel	Oplegging bestuurlijke maatregel	Effectivering Bestuurlijke maatregel	Naleefgedrag in %
industrie	2	3	2	2	98%
Agrarisch (inclusief bollenspoelers)	47	2	2		80%
IBA 's	2	2			
bronneringen/grondwater					100%
RWZI 's (intern)	2				90%
Keur waterkeringen	8	2			95%
Keur watergangen	7	6			96%
natte schouw	2074	100			93%
snoeischouw	903				

Doelstelling is een naleefgedrag van minimaal 90 % te halen

Strafrechtelijke sancties per taakveld

Taakveld	Proces verbaal	Bestuurlijke strafbeschikking	boeterapport
Industrie	1		
Agrarisch	3	1	3
RWZI's			
Keur Bronneringen/grondwater			
Keur waterkeringen	1		
Keur watergangen		1	
Vaarwegentoezicht	90		

Producten team Vergunningen

Aantal producten Vergunningverlening		
Omschrijving	2018	2019
Vergunningen Waterwet watergangen	247	300
Vergunningen Waterwet keringen	267	316
Meldingen Waterwet ex. grondwater	722	680
Vergunningen grondwateronttrekkingen	20	15
Vergunningen waterkwaliteit	11	6
Meldingen Grondwateronttrekkingen	413	455
Meldingen AMvB / waterkwaliteit	312	351
Adviezen Wabo - Ruimtelijke Ordening	129	133
Adviezen WABO - milieu	71	63
Adviezen Waterwet	7	7

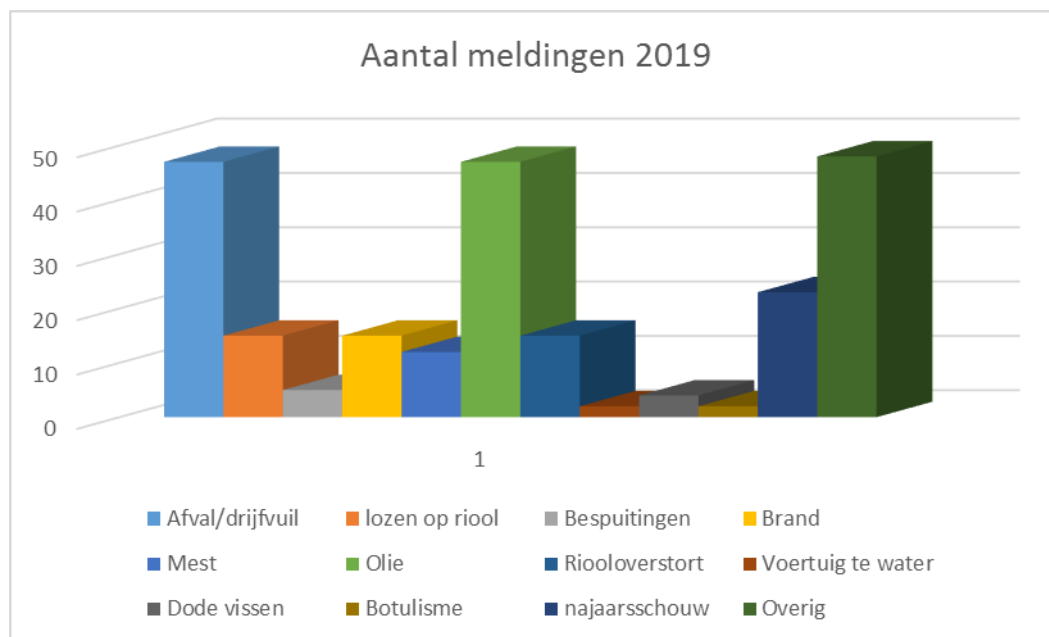
Totaal dossiers	2199	2326

Doelstellingen team Vergunningen

Behaalde doelstellingen team Vergunningen		
omschrijving	Werkelijk 2019	doelstelling
% aantal vergunningen binnen de wettelijke termijn	98 %	90 %
% aantal vergunningen binnen 4 weken (servicedoelstelling)	81%	75%
% Adviesaanvragen andere overheden binnen 4 weken afgehandeld	93%	90 %
Binnen gekomen meldingen binnen 2 weken afhandelen	98%	90 %
klanttevredenheid	8	7
Gemiddelde doorlooptijd watervergunningen	17 dagen	geen

3.5 Calamiteiten en meldingen / klantvragen

Het afhandelen van calamiteiten en meldingen / klantvragen heeft voor het team Toezicht en Handhaving de hoogste prioriteit. Daarom neemt men deze zo snel als mogelijk in behandeling. Buiten kantoor tijden is dit een taak voor de wachtdienst waterkwaliteit. De aard van de calamiteiten en meldingen varieert van een enkele dode vis tot meerdere dode dieren, van lekke persleidingen tot mest- en melklozingen, van een doodgespoten talud tot olieverontreiniging, van overstort tot schouw, van gezonken schepen tot grote branden. In 2019 zijn er 235 meldingen ontvangen en geregistreerd onder de categorie waterkwaliteit binnen het registratiesysteem.

Interbestuurlijke toetsing

De provincie Drenthe heeft op grond van interbestuurlijk toezicht ook namens de provincie Overijssel het VTH programma 2019 en jaarverslag 2018 getoetst en goed bevonden.

Geciteerd uit het jaarverslag Interbestuurlijk toezicht van de provincie Drenthe:
Na toetsing blijkt dat het waterschap WDOD voldoet aan deze criteria zowel voor het jaarverslag 2018 als voor het handhavings- en vergunningsverleningsprogramma 2019.

Voorlichting

In 2019 is het volgende aan voorlichting gedaan:

- Open teelt en bespuitingen
- Persberichten
- Agrarische nieuwsbrief

4 Conclusies en aanbevelingen

De conclusies en aanbevelingen zijn input voor het zo nodig bijsturen van het uitvoeringsprogramma.

Doelstellingen Handhaving

- De geplande controles op industrie, grondwater, RWZI's, zijn nagenoeg allemaal gehaald. Het aantal controles op IBA's zijn minder dan gepland. Deze categorie heeft weinig risico op vervuiling van het oppervlaktewater. Daarnaast zijn de controles op agrarisch lager dan gepland. Oorzaak is extra inzet op gebiedsgericht werken en vooral keurzaken.
- Het naleefgedrag is over het algemeen meer dan 90%. De uitzondering is het naleefgedrag van bollenspoelers.

Doelstellingen Vergunningen

Alle doelstellingen van het team Vergunningen zijn gehaald. De doelstellingen zijn doorlooptijden en klanttevredenheid. De kwaliteit van vergunningen wordt ieder jaar bekeken door het verbeteren van de standaard teksten en leesbaarheid. Alleen complexe vergunningen worden door een collega of jurist gecheckt (4 ogen principe).

Conclusies

De teams Vergunningen en Handhaving hebben in 2019 nagenoeg alle doelstellingen gehaald. De dagelijkse reguliere werkzaamheden, waaronder calamiteiten, meldingen / klantvragen en verstrekken van en controle op vergunningen, zijn correct uitgevoerd. Het toezicht op agrarisch (inclusief bollenspoelers) moet worden opgevoerd om de planning te halen.

Het valt op dat het naleefgedrag op grondwateronttrekkingen, industrie en Keur vrij hoog is. Goed en regelmatig toezicht levert ook goed naleefgedrag op. Vooral de nieuwe manier van toezicht door met de ondernemer in gesprek de zaken proberen op te lossen, levert meer naleving op. Voor degene die echt niet wil of ernstig in overtreding is, wordt er gesanctioneerd.

Het toezicht op de (natte) schouw is gedaan naar aanleiding van satellietfoto's. Dit heeft veel inzet aan menskracht bespaard. Ook is de kwaliteit van de waarneming verbeterd doordat geconstateerd wordt op vooraf ingebrachte criteria. Dit was ook te merken doordat veel minder respons van de ingeland kwam op fouten. Via de schouwtelefoon kwamen maar weinig meldingen hierover binnen.

Aanbevelingen

- Het extra ingezette toezicht op bollenspoelers, waarbij veel overtredingen werden waargenomen, in 2020 voortzetten. Industriegebieden nabij gemaal Pesse extra aandacht geven om een goede indruk te krijgen van wat daar geloosd wordt. Op gemaal Pesse lozen afvalverwerkers.
- De samenwerking met de omgevingsdiensten IJsselland en Drenthe verder intensiveren.
- Satellietgegevens niet alleen meer voor de schouw gebruiken, maar ook voor andere toezichtsvelden inzetten.

Uitgave
©Waterschap Drents Overijsselse Delta